

Г. О. Мірошніченко,
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

СТАБІЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Дослідження стабільності банківської системи останнім часом є одним із найбільш актуальних напрямів економічної науки. Зростання актуальності даного напрямку обумовлене, перш за все, збільшенням частоти та гостроти економічних рецесій. В умовах світової макроекономічної нестабільності, що охопила, безумовно, й Україну, постає питання щодо забезпечення стабільного розвитку банківської системи як основи фінансової системи держави. Дана проблема має важливе макроекономічне і стратегічне значення і є пріоритетною, оскільки від її вирішення залежить національна безпека України.

Банківська система існує у взаємозв'язку з економічною системою. Від неї залежить стан розрахунків, безперервність товарного і грошового обігу, міцність національної валюти, розвиток реального сектору економіки, економічна стабільність у цілому. Реалії сьогодення вказують на те, що стабільність банківської системи характеризує здатність протистояти перешкодам у її функціонуванні з метою виконання у подальшому покладених на неї функцій, а саме – ролі фінансового посередника в економіці.

Структурні зміни в банківській системі в посткризовий період характеризуються скороченням загальної кількості банків і зменшенням кількості малих банків у зв'язку з прийняттям Національним банком України рішення про ліквідацію неплатоспроможних, як правило, малих банків. Функціонування банківської системи у посткризовий період відбувається в умовах високих ризиків, що спричинило значні збитки банків, і є свідченням недостатньої фінансової стабільності. Проблема позичкова заборгованість суттєво вплинула на фінансові результати та рентабельність банківського сектору. Стабілізація банківської системи у посткризовий період значною мірою забезпечується за рахунок більш консервативної кредитної стратегії банків в умовах жорстких регулятивних вимог з боку НБУ, підвищеної схильності економічних суб'єктів до мінімізації ризиків, орієнтації на інвестування в цінні папери замість розширення кредитування, орієнтації на погашення власних боргів. Монетарний інструментарій посткризового відновлення націлений насамперед на підтримання циркуляції кредиту в банківській системі, що є запорукою зростання темпів і дотримання необхідних пропорцій відтворення капіталу. Спроби впровадження антикризових заходів свідчать про те, що регулятив-

ний ресурс держави та національного банку був і залишається визначальним фактором стабілізації фінансових систем. Таким чином, важливою в коригуванні вектора посткризового розвитку банківської системи є роль держави. З огляду на регуляторну практику державних органів у різних країнах щодо посткризового відновлення, відповідні дії монетарної та виконавчої влади зводились до підтримки ліквідності фінансових установ, які проявились через реалізацію таких регулятивних і фінансових інструментів:

- рефінансування центробанками банків другого рівня в межах наявних резервів;
- зміни в дисконтній політиці при зменшенні облікових ставок;
- використання ресурсів міжнародних фінансових організацій (МВФ, групи Світового та інших банків);
- інші заходи (інструменти страхування та гарантування).

Виходячи з цього посткризовий вектор розвитку має орієнтуватися на посилення ролі центрального банку в процесах подолання монетарної нестабільності, а циклічний характер розвитку повинен стати визначальним чинником у формуванні антикризової політики. Вектором політики фінансової стабільності НБУ має стати пошук балансу між використанням зовнішніх фінансових ресурсів для відновлення високих темпів зростання і зменшенням зовнішньої фінансової залежності для забезпечення стійкості вітчизняної фінансової системи.

Мірошніченко, Г.О. Стабільність банківської системи у посткризовий період [Текст] / Г.О. Мірошніченко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2013. - Т. 2. - С. 122-123.